

Робоча програма «Підготовка до театральних постановок» для студентів за напрямом підготовки 6.020204 «Музичне мистецтво», професійне спрямування «Сольний спів».

Розробник: Дикий Д.В., старший викладач кафедри академічного та естрадного вокалу

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри академічного та естрадного вокалу

Протокол від «6» вересня 2017 року № _1_

Завідувач кафедри академічного та естрадного вокалу

_____ (Мережко Ю.В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

1. Опис навчальної дисципліни.	4
2. Мета та завдання навчальної дисципліни.	5
3. Програма навчальної дисципліни.	6
4. Структура навчальної дисципліни.	8
5. Навчально-методична картка.	9
6. Теми практичних занять.	10
7. Самостійна робота.	10
8. Методи навчання.	10
9. Методи контролю.	11
10. Методичне забезпечення.	13
11. Рекомендована література.	13
12. Інформаційні ресурси.	14

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів - 2	Галузь знань 0202 Мистецтво	Нормативна (за вибором)
	Напрямок підготовки <u>6.020204 Музичне мистецтво</u>	
Модулів – 4	Професійне спрямування: <u>Сольний спів</u>	Рік підготовки:
Змістових модулів – 4		4-й
		Семестр VII, VIII-й
Загальна кількість годин – 144		Аудиторних 28 год.
		Лекції
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних: VII-й семестр – 1, VIII-й семестр – 1.	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>Бакалавр</u>	- год.
		Практичні 28 год.
		Семінарські - год.
		Самостійна робота 40 год.
		Індивід. завдання: - год.
		Вид контролю: МК - 4 год., VIII - залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни.

Дисципліна «Підготовка до театральних постановок» входить до курсу спеціальних дисциплін.

Зміст курсу обумовлений сучасними розробками проблем сценічної подачі образу артиста-вокаліста, практикою підготовки театральної постановки, роботами в галузі мистецтвознавства і практики музично-театральної педагогіки.

Мета курсу – формування системи практичних вмінь і навичок володіння акторською майстерністю, засвоєння елементів виконавського мистецтва, оволодіння процесом постановки, удосконалення сценічної культури.

Завдання курсу:

- усвідомлення суті і функцій словесної дії, її місця у театральній постановці;
- практичне застосування знань основ сценічної майстерності, сценічного мовлення і акторського мистецтва;
- опанування знань і умінь, необхідних для роботи з режисером;
- оволодіння досвідом творчої діяльності в галузі театального мистецтва;
- набуття навичок акторського мистецтва.

Методи роботи курсу «Підготовка до театральних постановок» обираються відповідно до учбової теми і залежать від дидактичних цілей кожного конкретного заняття.

Форми роботи – практичні та самостійна робота студентів, консультації викладача.

Засоби навчання – аудіо-, відеоматеріали, підручники і навчальні посібники, методичні рекомендації, вказівки та репетиції.

Формою контролю знань студентів з курсу «Підготовка до театральних постановок» є проведення рейтингового модульного контролю (поточного, підсумкового, залікового).

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- складові створення вистави;
- будову акторського апарата;
- особливості власного амплуа;
- організацію постановочного театального процесу.

вміти:

- застосовувати на практиці отримані знання з сценічної майстерності та мови, сценічного руху і акторської майстерності;
- здійснити аналіз власного виконання вправ і результатів самостійної роботи;
- виконувати поставлені задачі режисером та працювати в колективі;
- створити сценічний образ, презентувати його на глядача.

3. Програма навчальної дисципліни.

V семестр

Модуль I.

Змістовий модуль 1. Перший етап роботи.

Тема 1. Театр починається.

Етика та дисципліна. Актор як творчий елемент вистави. Створення рольового зошиту. Основні етапи (застольний та репетиційний періоди) підготовки театральної постановки. Види та форми театральних постановок.

Особливості організації творчої та робочої атмосфери.

Організація театрального процесу.

Підбір художнього матеріалу (малі форми драматургії, монологи, одноактні п'єси, лібрето, сценарії).

Тема 2. Застольний період.

Знайомство з акторським складом. Ознайомлення з драматургією. Знайомство з роллю. Читка в образах. Створення плану ролі. Пошук виразності образу. Робота з рольовим зошитом.

Аналіз режисерського задуму. Спрямованість спектаклю . "Зерно вистави", що визначає образне рішення всього спектаклю, система образів, інтерпретація дії, художньо-образне рішення спектаклю, музично-шумове оформлення спектаклю.

Модуль II.

Змістовий модуль 2. Другий етап роботи.

Тема 1. Репетиція в вигородці.

Особливості репетиційного процесу. Форма режисерських завдань. Показ, пояснення і підказ. Технологія роботи над сценічним етюдом.

Правильне самопочуття актора на сцені.

Перевірка роботи над рольовим зошитом (аналіз та доповнення). Метод дієвого аналізу. Пошук вірного мізансценування. Взаємодія акторів на сценічному майданчику.

Створення «скелету» постановки. Створення атмосфери та темпоритму.

Робота актора з костюмом.

Тема 2. Репетиція з реквізитом.

Значення реквізиту в театральної постановці. Різниця між реквізитом та бутафорією. Пошук вірного пристосування. Взаємодія з предметом на сцені.

Елементи сценографії. Складання декорацій відповідно до авторських ескізів і технічного макету. Розробляються способи і засоби для швидкої зміни декорацій. Уточнення розміщення предметів оформлення вистави.

Робота актора над гримом та макіяжем.

VI семестр
Модуль III.
Змістовий модуль 1. Монтувальні репетиції.

Тема 1. Репетиція з музичним оформленням.

Особливості проведення монтувальних репетицій.

Створення атмосфери та темпоритму. Організація музики під час репетицій.

Робота над музичною партитурою.

Пошук взаємодії актора з музичним оформленням.

Тема 2. Репетиція з світловим оформленням.

Створення атмосфери та темпоритму. Організація світла під час репетицій.

Робота над світловою партитурою.

Пошук взаємодії актора з світловим оформленням.

Перевірка механізми сценічних ефектів, художнього освітлення, декорацій.

Модуль IV.
Змістовий модуль 1. Третій етап роботи.

Тема 1. Прогонні репетиції.

Репетиції в костюмах і гримі. Робота режисера з виконавцями. Робота з виконавцями над образами.

Танцювальні та пластичні репетиції. Вокальна репетиція. Цілісне поєднання заходу. Доробка партитур.

Тема 2. Генеральна репетиція.

Особливості проведення генеральної репетиції. Аналіз роботи цілісної постановки. Примітки та корегування.

Робота з монтажним листом.

Тема 3. Виступ.

Організація проведення театральної постановки. Відкриті та закриті покази. Здача вистави. Загальна документація.

Аналіз роботи над виступом. Робота режисера з актором.

4. Структура навчальної дисципліни.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	інд	с.р.	м.к.		Л	П	Лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль I.												
Змістовий модуль 1. Перший етап роботи.												
Тема 1. Театр починається.	3		2		1							
Тема 2. Застольний період.	8		4		4							
Модульний контроль.	1					1						
Разом.	12		6		5	1						
Модуль II.												
Змістовий модуль 1. Другий етап роботи.												
Тема 1. Репетиція в вигородці.	14		4		10							
Тема 2. Репетиція з реквізитом.	9		4		5							
Модульний контроль.	1					1						
Разом.	24		8		15	1						
Разом за семестр.	36		14		20	2						
Модуль III.												
Змістовий модуль 1. Монтувальні репетиції.												
Тема 1. Репетиція з музичним оформленням.	7		2		5							
Тема 2. Репетиція з світловим оформленням.	7		2		5							
Модульний контроль	1					1						
Разом.	15		4		10	1						
Модуль IV.												
Змістовий модуль 1. Третій етап роботи.												
Тема 1. Прогонні репетиції.	9		4		5							
Тема 2. Генеральна репетиція.	9		4		5							
Тема 3. Виступ.	2		2									
Модульний контроль.	1					1						
Разом.	21		10		10	1						
Разом за семестр.	36		14		20	2						
Усього годин	72		28		40	4						

5. Навчально-методична карта дисципліни «Підготовка до театральних постановок».

Разом: 72 години, лекції – 0 години, практичні заняття – 28 годин, індивідуальна робота - 0 годин, самостійна робота – 40 годин, модульний контроль – 4 години.

Модулі	Змістовий модуль I		Змістовий модуль II	
Назва модуля	Перший етап роботи.		Другий етап роботи.	
Кількість балів за модуль	63		74	
Лекції 0 годин	0 годин		0 годин	
Практичні 14 годин	6 годин		8 годин	
Назва навчального модуля (практичне заняття)	Театр починається.	Застольний період.	Репетиція в вигородці	Репетиція з реквізитом.
	1*1= 1 б. 10*1=10 б. 11 б.	1*2= 2 б. 10*2=20 б. 22 б.	1*2= 2 б. 10*2=20 б. 22 б.	1*2= 2 б. 10*2=20 б. 22 б.
Самостійна робота 10 балів		5б.	5б.	
Види поточного Контролю 50 балів	Модульна контрольна робота 25 балів		Модульна контрольна робота 25 балів	

Модулі	Змістовий модуль III		Змістовий модуль IV		
Назва модуля	Монтувальні репетиції.		Третій етап роботи.		
Кількість балів за модуль	52		85		
Лекції 0 години	0 годин		0 годин		
Практичні 14 годин	4 годин		10 годин		
Назва навчального модуля (практичне заняття)	Репетиція з музичним оформленням.	Репетиція з світловим оформленням.	Прогонні репетиції.	Генеральна репетиція.	Виступ.
	1*1= 1 б. / 10*1=10 б. 11 б.	1*1= 1 б. / 10*1=10 б. 11 б.	1*2= 2 б. 10*2=20 б. 22 б.	1*2= 2 б. 10*2=20 б. 22 б.	1*1= 1 б. / 10*1=10 б. 11 б.
Самостійна робота 10 балів	5б.		5б.		
Види поточного Контролю 50 балів	Модульна контрольна робота 25 балів		Модульна контрольна робота 25 балів		
Підсумковий контроль					
Всього 274 балів, коефіцієнт – 2,7					

6. Теми практичних занять.

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1.	Театр починається.	2
2.	Застольний період.	4
3.	Репетиція в вигородці.	4
4.	Репетиція з реквізитом.	4
5.	Репетиція з музичним оформленням.	2
6.	Репетиція з світловим оформленням.	2
7.	Прогонні репетиції.	4
8.	Генеральна репетиція.	4
9.	Виступ.	2
Разом:		28

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Кількість Балів
1.	Застольний період.	1	5
2.	Репетиція в вигородці.	4	5
3.	Репетиція з реквізитом.	10	
4.	Репетиція з музичним оформленням.	5	5
5.	Репетиція з світловим оформленням.	5	5
6.	Прогонні репетиції.	5	
7.	Генеральна репетиція.	5	
Разом:		40	20

8. Методи навчання.

I. Методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

1) за джерелом інформації:

- словесні: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – презентація), пояснення, розповідь, бесіда;
- наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація;
- практичні: вправи;

2) за логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні;

- 3) за ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі;
- 4) за ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача;
- 5) самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних тренінгів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- 1) методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

9. Методи контролю.

Навчальні досягнення з дисципліни «Підготовка до театральних постановок» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

У процесі оцінювання навчальних робіт застосовуються такі методи:

- усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, залік.
- письмового контролю: ідейно-тематичний аналіз, дійовий аналіз художнього твору;
- методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Розрахунок рейтингових балів.

№ з/п	Вид діяльності	Максимальна кількість балів	Одиниць	Всього
1.	Відвідування лекцій			
2.	Відвідування практичних занять	1	14	14
3.	Робота на практичних заняттях	10	14	140
4.	Самостійна робота	5	4	20
5.	Модульна контрольна робота	25	4	100
Базовий рейтинговий бал (коефіцієнт успішності) $274/100=2,7$				2,7
Підсумковий рейтинговий бал				100

Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2				Змістовий модуль №3				Змістовий модуль №4					Кількість балів без коеф	Коеф.	Сума
Т 1	Т 2	С Р	МК	Т 3	Т 4	С Р	МК	Т 5	Т 6	С Р	М К	Т 9	Т 10	Т 11	С Р	М К			
11	22	5	25	22	22	5	25	11	11	5	25	22	22	11	5	25	274	2,7	100

Т ... – теми змістових модулів.

Кількість балів за роботу з практичним матеріалом, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань з практичної роботи;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання;
- самостійність виконання;
- креативний підхід;
- ініціативність.

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками.
B	82 – 89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75 – 81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69 – 74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60 – 68 балів	Достатньо – мінімальний можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35 – 59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання

F	1 – 34 балів	Незадовільний з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни
----------	-------------------------	--

Критерії оцінювання

Оцінка «**відмінно**» (**90-100 балів**) – ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.

Оцінка «**добре**» (**75-89 балів**) – ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.

Оцінка «**задовільно**» (**60-74 бали**) – ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.

Оцінка «**незадовільно**» (**35-59 балів**) - виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

10. Методичне забезпечення.

- робоча навчальна програма;
- навчально-методична література, цифрові носії інформації;
- технічні засоби навчання (аудіо-, відеоапаратура, комп’ютер, реквізит).

11. Рекомендована література.

Базова.

1. Захава Б. Е. Мастерство актера и режиссера / Б. Е. Захава. – М. : ГІТІС, 2008. – 430 с.
2. Великие мюзиклы мира / - М.: Олма-прес, 2002. - 704 с.
3. Кнебель М.О. О действенном анализе пьесы и роли / Мария Кнебель. - М. Мистецтво, 1959.
4. Азы актерского мастерства / сост. Е. Р. Ганелин. – СПб. : Речь, 2002. – 239 с.
5. Гиппиус С. В. Актёрский тренинг. Гимнастика чувств / С. В. Гиппиус. – СПб: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2007. – 377 с. : ил. – (Золотой фонд актёрского мастерства).

Допоміжна.

1. Пави П. Словарь театра / П. Пави ; пер. с фр. ; под ред. Л. Боженовой. – М. : ГИТИС, 2003. – 514 с.
2. Мочалов Ю. Композиция сценического пространства. Поэтика мизансцены. Учеб.пособие для учеб. заведений культуры [Текст] / Юрий Александрович Мочалов. — М.: 1981. — 239 с.
3. Станиславский К.С. Актёрский тренинг [Текст] / Константин Сергеевич Станиславский. — М.: АСТ; АСТ Москва: Полиграфиздат; СПб, 2010.
4. Элькис Г.Я. О пластическом тренаже актёра [Текст]: из опыта педагога / Г.Я. Элькис. — К.: Мистецтво, 1986. — 115 с.
5. Кордон М. В. Українська та зарубіжна культура : навч. посібник / М. В. Кордон. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 584 с.

12. Інформаційні ресурси.

1. Прийоми акторської майстерності та імпровізаційні вправи на заняттях із сценічного руху як одна з умов самореалізації учнів вокально-хорового відділення: http://osvita.ua/school/lessons_summary/upbring/37435
2. Книги, статті, учебники по мастерству актера, сценической речи, сценическому движению, истории театра: <http://www.krispen.narod.ru/knigi.html>